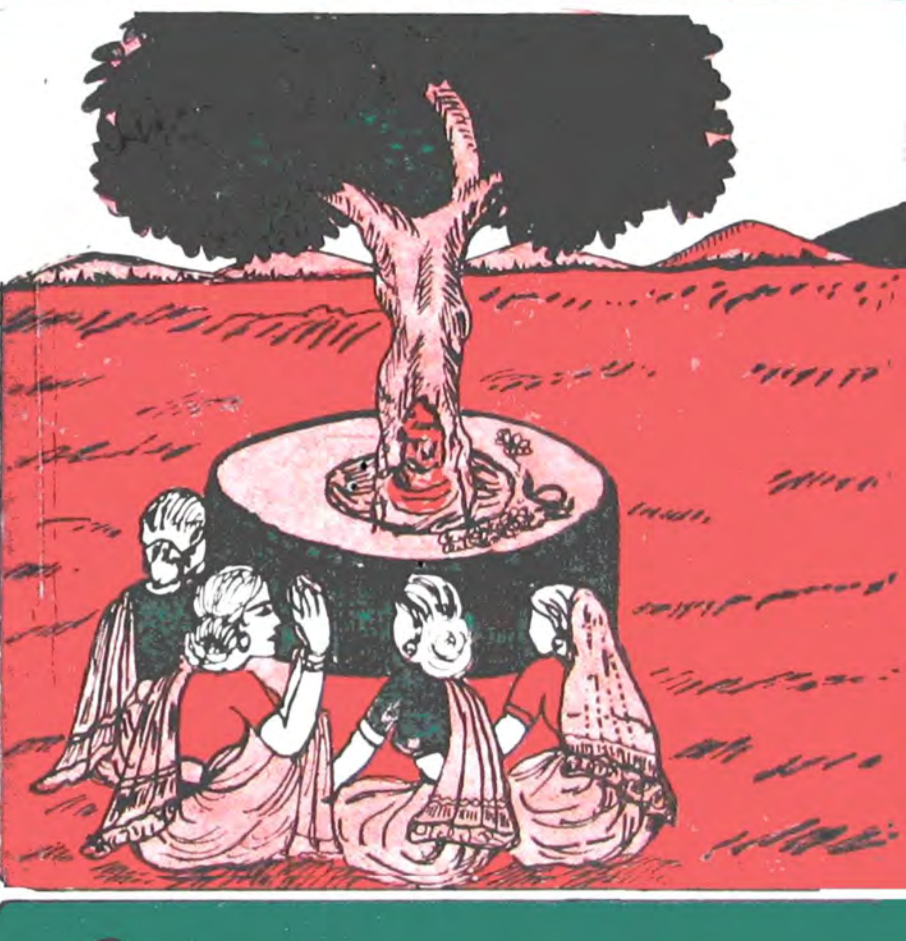
ଯେ ପ୍ରାଣଧରେ ପର ହିତେ

ଓଡ଼ିଶା ଜଗନ୍ନାଥ କମ୍ପାନୀ, କଟକ

ଯେ ପ୍ରାଣଧରେ ପର ହିତେ

ଲେଖକ

ଶ୍ରୀ ସରୋଜ କୁମାର ସିଂହ ଏମ୍. ଏସ୍. ସି, ଏମ୍. ଫିଲ୍.
ଅଧ୍ୟାପକ, ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ, କଟକ

ପ୍ରକାଶକ
ଓଡ଼ିଶା ଜଗନ୍ନାଥ କମ୍ପାନୀ
ବାଲୁବଜାର, କଟକ—୨

ଯେ ପ୍ରାଣ ଧରେ ପର ହିତେ

(ବଣ ଜଙ୍ଗଲର କାହାଣୀ)

(The book particularly Contains the Topic "Conservation of the Environment" keeping in view with "Operation Black Board Scheme.")

ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ : ୧୯୮୮

ମୂଲ୍ୟ :

ଛଅଟଙ୍କା

ମୁଦ୍ରାକର :

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ପ୍ରେସ୍,

ବଡ଼ାନାପୀ କଟକ—୧

ବନ୍ଧୁ ବିଷୟରେ —

ଆଜି ମଣିଷ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ଅତି ନୃଶଂସ ଭାବେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଗଛ କାଟି ପକାଉଛି । ତଦ୍ୱାରା ଜଙ୍ଗଲଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମେ ଲୋପ ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହି ଅନୁପାତରେ ଜଙ୍ଗଲ ହଣାଗଲେ, ଅଳ୍ପ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯିବ । ତାପରେ ଯେଉଁ ଭୟାବହ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେବ, ତାହା ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କର ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ହୋଇଛି ।

କେଉଁ ଉପାୟରେ ଏଥିରୁ ନିସ୍ତାର ମିଳିବ, ତାହାହିଁ ଏ ପୁସ୍ତକର କଥାବସ୍ତୁ । ଗାଁ ଗାଆଁକୁ କିପରି ଜଙ୍ଗଲର ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ; ଏଥିପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରିବାକୁ ପୁସ୍ତକଟି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ପୁସ୍ତକଟି ସର୍ବଜ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଖପାଠ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ହେବ ବୋଲି ଆଶା, ବିଶେଷତଃ ଏହା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ପାଠାଗାର ଓ ସ୍କୁଲ ପାଠାଗାର ଏବଂ ଅପରେସନ ବ୍ଲାକ୍‌ବୋର୍ଡ ସ୍କିମ ପାଇଁ ପୁସ୍ତକର ଗୁଣାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ।

ପାଠକ ପାଠିକାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏ ପୁସ୍ତକଟି ଆଦୃତ ହେଲେ ମୋର ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା ।

ବିନୀତ

ଲେଖକ

ସୂଚୀପତ୍ର

୧ । ଗଛ ମଣିଷର ଗୁରୁ	୧
୨ । ଗଛର ଉପକାର	୩
୩ । ଆମ ଜୀବନ ଗଛରେ ଥାଏ	୮
୪ । ଆମ ଖାଦ୍ୟ ଗଛରେ ଥାଏ	୧୦
୫ । ଗଛ କପରି ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ	୧୩
୬ । ଗଛରୁ ଔଷଧ ମିଳେ	୧୫
୭ । ଜଙ୍ଗଲର ଆକର୍ଷଣ	୨୦
୮ । ମନୁଷ୍ୟର ବନ୍ୟ ପ୍ରକୃତି	୨୩
୯ । ଆମ ତପୋବନ	୨୬
୧୦ । ଜଙ୍ଗଲ କାଟି ପକାଇବାର ବିପଦ	୩୦
୧୧ । ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପ	୩୪
୧୨ । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ	୩୯
୧୩ । ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ	୪୧

ଗଛ ମଣିଷର ଗୁରୁ

ଆମ ଭାଗବତରେ ଗୋଟିଏ ପଦ ଅଛି –

ଧନ୍ୟ ଜୀବନ ଏ ଜଗତେ
ଯେ ପ୍ରାଣ ଧରେ ପରହିତେ ॥

ଏହି ମୂଲ୍ୟବାନ କଥାଟି କହିଛନ୍ତି ପରମ ସାଧକ ଅବଧୂତ । ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ସେ ଚବିଶ ଜଣ ଗୁରୁଙ୍କୁ ମନେ ମନେ ବରଣ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 'ବୃକ୍ଷ'ହିଁ ଥିଲେ ଜଣେ ଗୁରୁ । ଏହି ବୃକ୍ଷକୁ ଅବଧୂତ ଗୁରୁ ରୂପେ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ବୃକ୍ଷଠାରେ ବହୁ ମହତ୍ ଗୁଣ ପୂରି ରହିଛି ।

ପରୋପକାର ଗୁଣଟିକୁ ସେ ବୃକ୍ଷଠାରୁହିଁ ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ବୃକ୍ଷକୁ ସେ ଗୁରୁରୂପେ ବାଛି ଥିଲେ ।

କେଉଁ ଆଦିମ ଯୁଗରୁ ଏହି କଥାଟି ଏବେ ବି ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଭାଗବତରୁ ପାଠ କରୁଛି । ଗଛକୁ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଭାରତରେ ପୂଜା କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଜାତିର ଲୋକ ବିଭିନ୍ନ ଗଛକୁ ଦେବତା ବୋଲି ପୂଜା କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଦେବା-ଦେବୀ ଏଇ ଗଛ ମୂଳରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦେବା-ଦେବୀଙ୍କ ସହି ଗଛ ମଧ୍ୟ ପୂଜା ପାଉଛି ।

କିନ୍ତୁ ମଣିଷ କ୍ରମେ ଗଛର ଉପକାର ଭୁଲିଯାଇ ତାକୁ ହାଣି ପକାଉଛି । ଖାଦ୍ୟ ରାନ୍ଧିବା ପାଇଁ ତାହାର କାଠକୁ ଜାଳି ଚୁଲେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି । ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୱଂସ କରି ଚାଲିଛି । କ୍ରମେ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା କମି ଯାଉଛି । ଜଙ୍ଗଲ ସବୁ ପଦା ହୋଇ ଯାଉଛି ।

ବଣଜଙ୍ଗଲରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛ ବଢ଼ି ଉଠେ । ଗଛକୁ ଆମେ କାଟି ପକାଇଲେ ଜଙ୍ଗଲ ରହିବ କିମିତି ? ଜଙ୍ଗଲ ସଫା ହୋଇଗଲେ ଆଉ ବର୍ଷା ହେବ ନାହିଁ । ଦେଶରେ ମରୁଡ଼ି ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦେଖା ଦେବ । ମଣିଷ ଏହି ଭୟାବହ ପରିଣତିକୁ ଡାକି ଆଣୁଛି । ତେଣୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଇ ବିପଦ ପ୍ରତି ସତର୍କ ହେବା । ଗଛ କାଟିବା ନାହିଁ ।

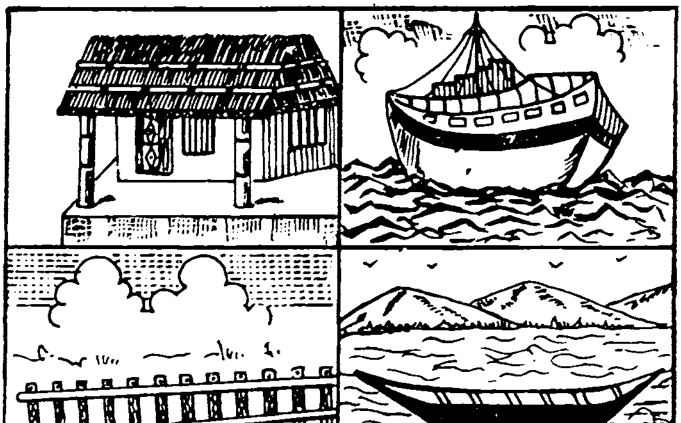
ଆମ୍ଭେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଟଙ୍କା ସୁନାକୁ ସାଇତି ରଖୁ । କିନ୍ତୁ ଟଙ୍କା ସୁନା ଅପେକ୍ଷା ଗଛଲତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଭିଦ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ । ତେଣୁ ଗଛର ଅନ୍ୟ ନାମ ବନ୍ୟ-ସମ୍ପଦ । ଏହାକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ସାଇତି ରଖିବା ।

ଆମେ ସମସ୍ତେ ରାମାୟଣ ପଢ଼ିଛୁ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିତୃସତ୍ୟ ପାଳନ କରି ଚଉଦ ବର୍ଷ ବଣରେ କଟାଇ ଥିଲେ । ବଣର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରି ସେ ସବୁ କଷ୍ଟ ଭୁଲିଯାଇ ଥିଲେ । ମଣିଷର ଦୁଃଖ ବେଳେ ଗଛ ଲତା ସବୁ ସେପରି ତାକୁ ବହୁତ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦିଏ । ମଣିଷର ସୁଖଦୁଃଖର ସାଥି ଏଇ ଗଛ ଲତା । ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଏହି ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ।

ଗଛର ଉପକାର

ମଣିଷ ଜନ୍ମ ହୁଏ । କାଠ ଦୋଳରେ ଝୁଲେ । ପୁଣି ମରିଗଲେ କୋକେଇରେ ବନ୍ଧାହୁଏ । ଶ୍ମଶାନରେ କାଠଦ୍ୱାରା ପୋଡ଼ା ହୁଏ । ମଣିଷର ଜନ୍ମଠାରୁ ମରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଠ ସବୁବେଳେ ଦରକାର ।

ମଣିଷ ଘର ତିଆରି କଲେ କଡ଼ି ବରଗା ପାଇଁ କାଠ ଆଣେ । ଜଙ୍ଗଲରେ ଥିବା ଶାଳ, ପିଆଶାଳ, ଶାଗୁଆନ କାଠ-ଆଦି ଭାରି ଶକ୍ତ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଟେବୁଲ, ଚୌକି ବେଞ୍ଚ

ଇତ୍ୟାଦି ପଡ଼ିଛି । ମଣିଷ ଖଟ ଉପରେ ଶୋଉଛି । ଆଲମାରୀରେ ଜିନିଷ ରଖୁଛି ।

ରେଲପଥରେ ଏହି ଶକ୍ତ କାଠପଟା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି । ନଦୀରେ ଭାସୁଥିବା ଡଙ୍ଗା କାଠରେ ତିଆରି । ସମୁଦ୍ର ଜାହାଜ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କାଠ ଦରକାର । ଏମିତି ବହୁ ଦରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଣିଷ ପ୍ରତିଦିନ କାଠ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ।

ସବୁଠୁ ବଡ଼ କଥା ହେଲା କାଗଜ । ମଣିଷ ବହି ପଢ଼ି ବିଦ୍ୟା ଅର୍ଜନ କରୁଛି । ବହି ନପଢ଼ି ଥିବା ଲୋକ ମୂର୍ଖ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ବହି ପଢ଼ି ଶିକ୍ଷିତ ହେବା ଉଚିତ । ଏହି ସବୁ ବହି କାଗଜରେ ତିଆରି । କାଗଜରେ ଆମେ ଚିଠି ଲେଖୁଁ । କାଗଜ ନଥିଲେ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ, ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲିପାରନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଏହି କାଗଜ କାଠ ମଣ୍ଡରୁ ତିଆରି ହୁଏ । କାଠ ନଥିଲେ କାଗଜ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । କାଗଜ ନଥିଲେ ଆମେମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଦେଶ ତୁଳନାରେ ଆମେ ପଛରେ ପଡ଼ିଯାନ୍ତୁ ।

ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଗ୍ରାମରେ ରୁହନ୍ତି । ଏମାନେ ରାନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଜାଳ ଦରକାର କରନ୍ତି । ସହର ଲୋକମାନେ ବି ଜାଳ ପାଇଁ କାଠ କିଣନ୍ତି । ଜାଳେଣୀ କାଠ ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ହଜାର ହଜାର ଗଛ କଟା ହେଉଛି ।

କୃଷକ ହଳଲଙ୍ଗଳ ପାଇଁ କାଠ ଦରକାର କରେ । ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ିଟିଏ ଗାଁରେ ନିହାତି ଦରକାର । ଇମିତି ଭାବେ ଜୀବନର ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କାଠ ପ୍ରୟୋଜନ ।

ପୂର୍ବେ ଲୋକମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ କାଠ କେବେ ସରିଯିବ ନାହିଁ । ଯେତେ କାଟିଲେ ବି ଗଛ ପୁଣି ବଢ଼ି ଉଠିବ । ଅବଶ୍ୟ ସେତେବେଳେ ଆମ ଦେଶରେ ଏତେ ଲୋକ ନଥିଲେ । ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ କାଠ ସୁବିଧାରେ ମିଳୁଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲରୁ ସେମାନେ ନିଜ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କାଠ ପାଉଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ, କ୍ରମେ ଦେଶରେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଲା । ବେଶୀ ବେଶୀ ଖାଦ୍ୟ ରନ୍ଧା ହେଲା । ବେଶୀ ବେଶୀ କାଠ ଜଳାଗଲା । ଜଙ୍ଗଲ ପାଖରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନେ ଅନବରତ କାଠ କାଟିଲେ । ଦୂର ଲୋକମାନଙ୍କୁ କାଠ ବିକ୍ରୀ କରି ପଇସା ପାଇଲେ । କ୍ରମେ ଜଙ୍ଗଲ ସବୁ ଲୋପ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ କାଠ କାଟିଲେ, ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ କାଠ ମିଳିବ ନାହିଁ ।

ଦିନକୁଦିନ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷୟ ହେଉଛି । ଗୋବରକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଜମିରେ ସାର ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛୁ । ଜାଳପାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଗଛ ହାଣୁଛୁ । ଜଙ୍ଗଲ ନଷ୍ଟ ହେଉଛି ।

ଏହାର ପରିଣାମ ଅତି ଭୟଙ୍କର । ଗଛଗୁଡ଼ିକ ଆମର ଭୂମିକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି । ପାଣିକୁ ମାଟିତଳେ ସଞ୍ଚୟ କରନ୍ତି । ଗଛ ଯୋଗୁ ମାଟିତଳେ ପାଣିଥାଏ । କୂଅ ଖୋଳିଲେ ପାଣି ବାହାରେ । ଗଛ ନଥିଲେ ସବୁପାଣି ସମୁଦ୍ରକୁ ନିଗିଡ଼ି ଯାଆନ୍ତି ।

ମାଟି ଆମର ମା । ମାଟିରୁ ଆମେ ଫସଲ ଆମଦାନୀ କରୁ । କିନ୍ତୁ ଏଇ ମାଟି ଗଛଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷା ହୁଏ । ଗଛର ଚେର ମାଟିକୁ କାମୁଡ଼ି ଧରେ । ତେଣୁ ବର୍ଷା ହେଲେ ମାଟି ଧୋଇ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ କହନ୍ତି । ଏହା ଗଛ ଦ୍ୱାରାହିଁ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ।

ତେଣୁ ଗଛର ଉପକାର କେତେ ସମସ୍ତେ ବୁଝିବା ଉଚିତ । ଜଙ୍ଗଲକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ । ନୂଆ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଚିତ ।

ଆମ ଜୀବନ ଗଛରେ ଥାଏ

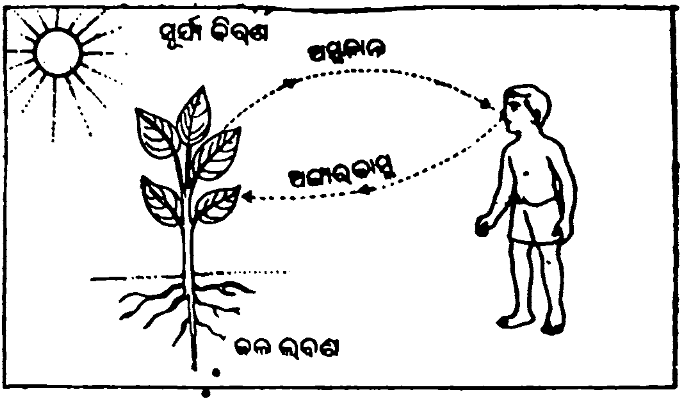
ଗଛ ଆମର କି ଉପକାର କରେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅସଲ କଥା ଅନେକେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଗଛ ଆମକୁ ଜୀବନ ଦେଉଛି । ଆହାର ଯୋଗାଉଛି । ସେଇ ଅଜଣା କଥା ଏବେ ଶୁଣ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ପୃଥିବୀର ସ୍ଥଳଭାଗରେ ବାସ କରୁଛୁ । ଆଉ କେତେକ ପ୍ରାଣୀ ଜଳ ଭାଗରେ ବାସ କରନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ଗଛ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ସ୍ଥଳ ଭାଗରେ ଯିମିତି ଉଦ୍ଭିଦ ଅଛି, ଜଳ ଭାଗରେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଭିଦ ରହିଛି ।

ଗଛ ଯେତେବେଳେ ବଢ଼େ, ନିଜ ଦେହରୁ ଅକ୍ସିଜେନ ବା ଅମ୍ଳଜାନ ବାଷ୍ପ ଛାଡ଼େ । ସେଇ ଅମ୍ଳଜାନ ମଣିଷ ନିଜ ନିଶ୍ୱାସରେ ଗ୍ରହଣ କରି ବଞ୍ଚେ ।

ସମସ୍ତେ ଡାକ୍ତରଖାନା ଦେଖିଛ । ମୃତ୍ୟୁମୁଖୀ ରୋଗୀକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଅମ୍ଳଜାନ (ଅକ୍ସିଜେନ) ଦିଆଯାଏ । ଅମ୍ଳଜାନ ଅଭାବରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କ୍ଷଣମାତ୍ର ବଞ୍ଚି ପାରିବା ନାହିଁ । ଏହି ଅମ୍ଳଜାନ ଆମ୍ଭେମାନେ ଗଛରୁ ଲାଭ କରୁ ।

ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ମଣିଷ ନିଜ ଦେହରୁ ବିଷାକ୍ତ ପବନ ନିଃଶ୍ୱାସରେ କାଢ଼ିପକାଏ । ଏହି ପବନରେ ଅଙ୍ଗାର-କାମ୍ଳ ଥାଏ । ଏହି ବିଷକୁ ଗଛ ଶୋଷି ନିଏ । ଗଛ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ବାୟୁ ଦରକାର ।

ଗଛକୁ ଭଗବାନ୍ କାହିଁକି ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି ? ତାହା ଏବେ ସମସ୍ତେ ବୁଝ । ଗଛ ନଥିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଛାଡ଼ୁଥିବା ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ବାଷ୍ପରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ପୂରି-ଯାଆନ୍ତା । ଆମେ ସେଇ ବିଷାକ୍ତ ପବନ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ୱାସରେ ଗ୍ରହଣ କରି ରୋଗରେ ପଡ଼ନ୍ତୁ ।

ଡାକ୍ତରମାନେ ମୁହଁ ଘୋଡ଼ାଇ ଶୋଇବାକୁ ମନାକରି ଅଛନ୍ତି । କାରଣ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁ ଦୂଷିତ ବାୟୁ

ଛାଡ଼ୁଛୁ, ତାହା ପୁଣି ଗ୍ରହଣ କରିବୁ । ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହେବୁ । ଏହି ଦୂଷିତ ବାୟୁ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳକୁ ଗଛ ଗ୍ରହଣ କରେ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ରୋଗ ମୁକ୍ତ କରେ । ଛବିଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଗଛ କପରି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇଛି ତାହା ଜାଣ ।

ଆମ ଖାଦ୍ୟ ଗଛରେ ଥାଏ

ପୃଥିବୀରେ ବହୁତ ପ୍ରକାର ଜୀବଜନ୍ତୁ ବାସ କରନ୍ତି । ମଣିଷର ବୁଦ୍ଧି ଥିବାରୁ ସେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ । ସବୁ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଏହି ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ ବଞ୍ଚନ୍ତି । ଖାଦ୍ୟ ନ ପାଇଲେ ସମସ୍ତେ ମରିଯିବେ । ଦେଶରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଲେ ଲୋକମାନେ ମରିଯାନ୍ତି । କାରଣ ସେମାନେ ଖାଦ୍ୟ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଖାଦ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ବଳଦିଏ ଓ ବଞ୍ଚାଇ ରଖେ ।

ଏହି ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନଙ୍କର ପାଟି, ଆଖି, କାନ ଇତ୍ୟାଦି ଅବୟବ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଗଛର ନାହିଁ । ଗଛର ଚେର, ପତ୍ର, ଫୁଲ, ଫଳ ଇତ୍ୟାଦି ଅଛି ।

ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ଚଳବୁଲ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗଛ ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହିଥାଏ ।

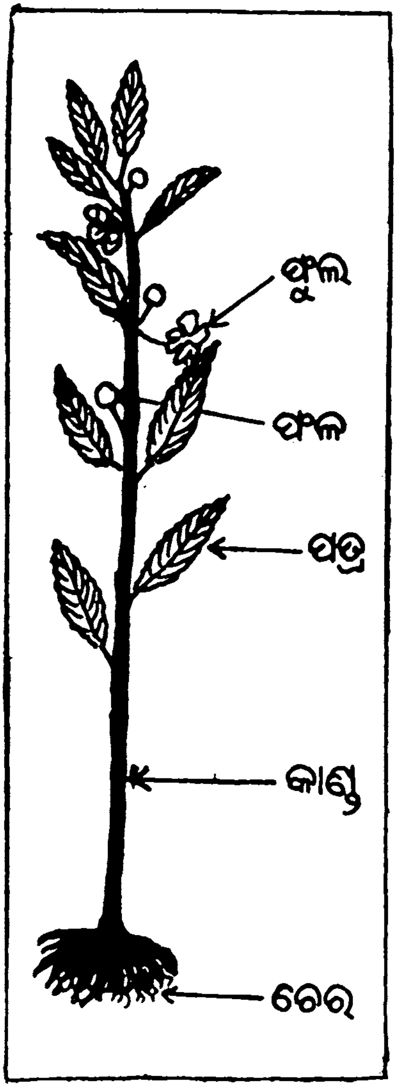
କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନେ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଗଛ ବା ଉଦ୍ଭିଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଗଛ ନଥିଲେ ଜୀବ ରହନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଅଥଚ ଉଦ୍ଭିଦ ନିଜେ ନିଜର ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ କରେ । ଉଦ୍ଭିଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ବଳକା ଖାଦ୍ୟଂକୁ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଓ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଖାଇବଞ୍ଚନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଘରେ ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ ରନ୍ଧା ହେଉଛି ତାହା ଉଦ୍ଭିଦରୁ ଆସିଛି । ତେବେ କ୍ଷୀର କିପରି ଉଦ୍ଭିଦଠାରୁ ଆସିଲା ? ଆମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ ଦୁଧ ପିଇବାକୁ ଭଲପାଉ । ଶିଶୁ ଓ ରୋଗୀ ପାଇଁ ଏହା ଏକମାତ୍ର ଖାଦ୍ୟ ଏହି କ୍ଷୀର ସିଧା ଉଦ୍ଭିଦଠାରୁ ମିଳେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କ୍ଷୀର, ଉଦ୍ଭିଦରୁହିଁ ସୃଷ୍ଟି । ତାହା କିପରି ?

ଆମ୍ଭେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଗାଈ ମହିଷି ଛେଳି ଇତ୍ୟାଦି ପଶୁଙ୍କଠାରୁ ଦୁଧ ପାଇଥାଉ । ଏହି ଗାଈ ଛେଳି ମହିଷିମାନେ ଘାସ, ଡାଳପତ୍ର ଖାଇ କ୍ଷୀର ଦଅନ୍ତି । ଯେଉଁଠି ବୃକ୍ଷ, ଲତା ଓ ଘାସ ଇତ୍ୟାଦି ନାହିଁ, ସେଠାରେ ଜୀବଜନ୍ତୁ ବଞ୍ଚି ପାରିବେ ନାହିଁ । କ୍ଷୀର ଦେବେ କୁଆଡ଼ୁ ?

ଗଛଲତା ଇତ୍ୟାଦି ଉଦ୍ଭିଦମାନେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଉଛନ୍ତି । ଧାନ, ଗହମ, ମକା ଓ ତୈଲବୀଜ ଏସବୁ ଉଦ୍ଭିଦରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ । ଆମ ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୁଗା କପା ଗଛରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ।

ଉଦ୍ଭିଦ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଏ, ଏକଥା ସତ । ଉଦ୍ଭିଦ ଏହି ଖାଦ୍ୟ ଫଳ, ମୂଳ, ପତ୍ର ଓ କାଣ୍ଡରେ ସାଇତି ରଖେ । ପ୍ରାଣୀମାନେ ନିଜେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଉଦ୍ଭିଦର ଏଇ ସାଇତା ଖାଦ୍ୟକୁ ପ୍ରାଣୀମାନେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଖାଦ୍ୟର ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଉଦ୍ଭିଦ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଖାଦ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମୌଳିକ ଖାଦ୍ୟ । ତାପରେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ତାହା ରନ୍ଧା ହୋଇ ସୁସ୍ୱାଦୁ ହୁଏ ।

ଗଛ ନଥିଲେ, ଆମକୁ ଖାଦ୍ୟ କିଏ ଦିଅନ୍ତା ? କ୍ଷୀର କିଏ ଦିଅନ୍ତା ? ଗଛ ଅଭାବରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦିନେ ବି ବଞ୍ଚି ପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ଗଛ କିପରି ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ

ଗୋଟିଏ ଗଛକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଏହା ପାଞ୍ଚ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ । ଚେର, କାଣ୍ଡ, ପତ୍ର, ଫୁଲ ଓ ଫଳ । ଗୋଟିଏ ଗଛ ଛୋଟରୁ ବଡ଼ ହୁଏ । ଡାଳ ପତ୍ର ବଢ଼େ । ଫୁଲ ଧରେ ତାପରେ ଫଳ ହୁଏ । ଯାହା ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନେ ଖାଇ ବଞ୍ଚନ୍ତି ।

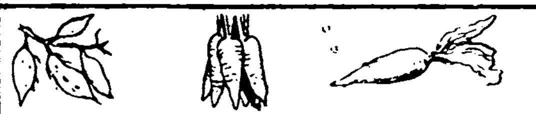
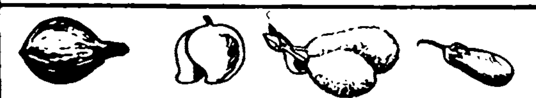
ଗଛର ମୂଳ ହେଲା ଚେର । ଏହା ମାଟି ତଳେ ଥାଏ । ଏହି ଚେର ମାଟିରୁ ଜଳ ଓ ଲବଣ ଅଂଶ ନେଇ ଗଛକୁ ପଠାଏ । ମାଟି ସହିତ ଜାବୁଡ଼ି ଧରେ ।

ମାଟି ଉପରେ କାଣ୍ଡ ଗଛକୁ ସଳଖ କରି ରଖେ । ଚେର ପଠାଉଥିବା ଜଳ ଓ ଲବଣ ଅଂଶକୁ, ପତ୍ରକୁ ପଠାଏ । ପତ୍ର ଏହି ଜଳ ଓ ଲବଣ ପାଇ ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି କରେ । ତାହାକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ କିପରି ଗଛ ବଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର, ଆଗରୁ ଜାଣିଛ । ପତ୍ରରେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସଦା ସର୍ବଦା ହେଉଛି ।

ପତ୍ର ହେଲା ଗଛର ରୋଷାଇ ଘର । ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଛିଣ୍ଡାଇ ଦେଲେ ଗଛ ଆଉ ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି କରିପାରେ ନାହିଁ ।

ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ, ଚେର କାଣ୍ଡ ଓ ପତ୍ର ସମସ୍ତେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ।

ଶେଷରେ ଗଛରେ ଫୁଲ ଧରେ । ତା'ପରେ ଫଳ । ଫଳ ପାଚିଲେ ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନେ ଆହାର କରନ୍ତି । ଧାନ ପାଚିଲେ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଚାଉଳ ପାଉଁ ।

ପତ୍ରରେ :-	
କାଣ୍ଡରେ :-	
ଚେରରେ :-	
ଫଳରେ :-	

ପତ୍ରରେ ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ତାହା ଗଛ ନିଜେ ଖାଏ । ବଳକା ଖାଦ୍ୟ ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନେ ଖାଆନ୍ତି । ଏହି ଗଛ ନିଜ ଦେହର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଖାଦ୍ୟ ସଞ୍ଚୟ କରିଥାଏ । ଯାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଁ ଏଥିରୁ କେତୋଟି ନମୁନା ତଳେ ଦିଆଗଲା ।

ପତ୍ରରେ — ପାଳଙ୍ଗ, ସଜନାଶାଗ, ବନ୍ଧାକୋବି
କାଣ୍ଡରେ — ଆଳୁ, ଆଖୁ, ଅଦା, ପିଆଜ ।
ଚେରରେ — କନ୍ଦମୂଳ, ଗାଜର, ମୂଳା ।
ଫଳରେ — ନଡ଼ିଆ, ଆମ୍ବ, ପଣସ, ବାଇଗଣ ।

ତାହାହେଲେ ଗଛ ବା ଉଦ୍ଭିଦଠାରୁ ଖାଦ୍ୟ ପାଇ ଜୀବ ଜଗତ ବଞ୍ଚି ରହୁଛି । ଏହାର ପ୍ରମାଣ ଅନେକ ବହୁତ ଅଛି । ଏ ବିଷୟରେ ବହୁତ ବଡ଼ ବଡ଼ ବହି ଲେଖା ହୋଇ ସ୍କୁଲ, କଲେଜରେ ପଢ଼ା ହେଉଛି ।

ଏଥର ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ଗଛର ଗୋପନ ରହସ୍ୟ ଜାଣିଲେ । ଉଦ୍ଭିଦ ନଥିଲେ ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ଖାଦ୍ୟ ପାଆନ୍ତେ ନାହିଁ । ଅମ୍ଳଜାନ ପାଇପାରନ୍ତେ ନାହିଁ କି ନିମିଷ ମାତ୍ର ବଞ୍ଚି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ ।

ଗଛରୁ ଔଷଧ ମିଳେ

ଏବେ ଡାକ୍ତର ଖାନାରେ ରୋଗ ପାଇଁ ବଟିକା ମିଳୁଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ମୂଲ୍ୟ ବେଶୀ । ଆମ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ

ବହୁତ ଗଛ ଅଛି । ସେଥିରୁ ମଧ୍ୟ ଔଷଧ ମିଳେ । ଆମ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷଗଣ ଡାକ୍ତରଖାନା ଦେଖି ନଥିଲେ । ସେମାନେ ପତ୍ରର ରସ, ଫଳ, ମୂଳ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଔଷଧ କରୁଥିଲେ । ଆମ ଦେଶରେ କବିରାଜୀ ଚିକିତ୍ସା ବହୁ ପୁରାତନ । ସେମାନେ ଯେଉଁ ଔଷଧ କରନ୍ତି ଏସବୁ ଗଛପତ୍ରରୁ ଆସିଥାଏ ।

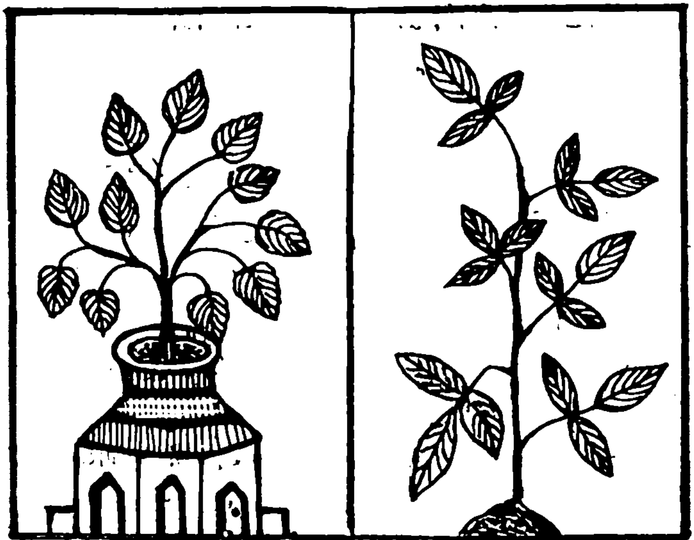
ରୋଗ କାହାକୁ ନହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସବୁ ଯାଗାରେ ଡାକ୍ତର ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ । ଗାଁ ଗଣ୍ଡାରେ ଡାକ୍ତର ନାହାନ୍ତି । ଲୋକ-ମାନେ ଏହି ଗଛ ପତ୍ରରୁ ଔଷଧି ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଏମିତି ଗଛ ଲଗା ହୋଇଥାଏ ।

ତୁଳସୀ ପତ୍ରରେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ପୂଜା କରୁ । ବେଲପତ୍ରରେ ମହାଦେବଙ୍କୁ ପୂଜା କରୁ । ଏହା ଯୁଗ ଯୁଗଧରି ରହିଆସିଛି । ତୁଳସୀପତ୍ର ଓ ବେଲପତ୍ର ଠାକୁରଙ୍କ ଧନ୍ୟ । ଆମ୍ଭେମାନେ ମନ୍ଦିରରେ ତାହା ଖାଉଁ ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ତୁଳସୀ ପତ୍ର ବା ବେଲ ପତ୍ରରେ ବହୁତ ଔଷଧିଗୁଣ ଅଛି ।

ତୁଳସୀ – ହିନ୍ଦୁମାନେ ଏହାକୁ ଚଉରାରେ ରଖି ପୂଜା କରନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲେ ଏହା ମୂଳରେ ଦୀପ ଦିଅନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଜଳ ସହିତ ପାଞ୍ଚୋଟି ତୁଳସୀପତ୍ର ଖାଇବାକୁ କବିରାଜ କହିଥାନ୍ତି । ଏପରି କଲେ ଜ୍ୱର ବା ସର୍ଦ୍ଦି ହେବ ନାହିଁ ।

ତୁଳସୀପତ୍ର ରସରେ ମହୁ ମିଶାଇ ଶିଶୁକୁ ଦେଲେ ସର୍ଦ୍ଦି ଓ କାଶ ଭଲ ହୁଏ। ଏତଦ୍ଭିନ୍ନ ଅନେକ ରୋଗ ପାଇଁ ଏହା ଗୋଟିଏ ମହୌଷଧି। ସେଥିପାଇଁ ଏହା ଘରେ ଘରେ ପୂଜା ଯାଏ।

ବେଲ :-ଶିବଙ୍କୁ ବେଲ ପତ୍ରରେ ପୂଜା କରାଯାଏ। ଆମ୍ଭେମାନେ ବେଲପତ୍ର ଓ ପାଚିଲା ବେଲ ଖାଉଁ। ଏହା ଦେହ ପ୍ରତି ବହୁତ ଉପକାରୀ ଅଟେ।

ବେଲପତ୍ର ଖାଇଲେ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଓ ପେଟ ଫମ୍ପା ଭଲ ହୋଇଯାଏ। ଖାଦ୍ୟ ହଜମ ହୁଏ। କ୍ଷୁଧା ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ।

ବେଲପତ୍ର ପରି ବେଲ ମଧ୍ୟ ଉପକାରୀ। କଞ୍ଚା ବେଲ ପୋଡ଼ିକରି ମିଶ୍ରି ଗୁଣ୍ଡ ଦେଇ ଖାଇଲେ ଗ୍ରହଣୀ ଓ ନାଲରକ୍ତ

ଝାଡ଼ାବନ୍ଦ ହୁଏ । ଖଇରଦନେ ପାଚିଲା ବେଲ ପଣାର ଗୁଣ ତ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ପଇସାରେ ଭଲ ପାନୀୟ ମିଳିଥାଏ ।

ନିମ୍ବ—ନିମ୍ବପତ୍ର ପିତା । ତଥାପି ଲୋକମାନେ ନିମ୍ବ କଢ଼କୁ ଭାଜି ଖାଆନ୍ତି । ଏଥିରେ ଔଷଧି ଗୁଣ ଭରି ରହିଛି । ଚର୍ମରୋଗ ଆଦୌ ହୁଏ ନାହିଁ ।

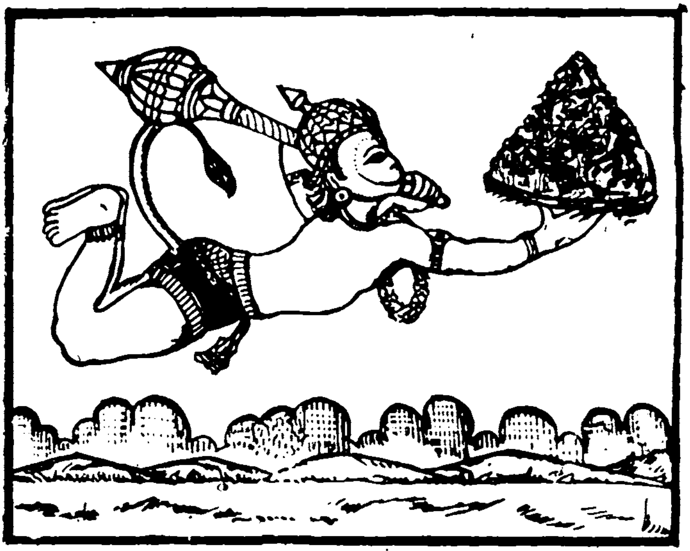
ନିମ୍ବ ଛେଲି ଓ ପତ୍ରକୁ ପାଣିରେ ସିଝାଇବ । ସେଇ ପାଣିରେ ଘା ଧୋଇଲେ, ଘା ଭଲ ହୋଇଯିବ ।

ଅସାଧ୍ୟ ଚର୍ମରୋଗ ନିମ୍ବତେଲରେ ଭଲ ହୋଇଯାଏ । କବିରାଜଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଏ ସବୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ବହୁତ ଗଛ ଲତା ଆମ ବାଡ଼ି ଘରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସାରେ ଏସବୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ଗାଁ ଗହଳରେ ଏହିପରି ବହୁତ ଟୁଟ୍‌କା ଔଷଧ ବହୁ ଯୁଗରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଲୋକମାନେ ସୁସ୍ଥ ଓ ସବଳ ଅଛନ୍ତି । ବିନାଖର୍ଚ୍ଚରେ ସବୁପ୍ରକାର ଔଷଧ ଗଛ ପତ୍ରରୁ ପାଉଛନ୍ତି ।

ହରଡ଼ା, ବାହାଡ଼ା, ଅଁଳା, ଡାଳିମ୍ବ, ଲେମ୍ବୁ ଇତ୍ୟାଦି ଗଛରୁ ବହୁ ଔଷଧ ମିଳିଥାଏ । ଏଣା ଅଧିକେ ସମସ୍ତେ ଏକଥା ଜାଣନ୍ତି ।

ତେଣୁ ଗଛ ଆମକୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଏ । ପ୍ରଶ୍ୱାସରେ 'ଅକ୍ସିଜେନ' ବା ଅମ୍ଳଜାନ ଯୋଗାଏ । ଯେଉଁ ବାୟୁଯୋଗୁଁ ଆମର ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚେ । ତାହାଛଡ଼ା ରୋଗ ହେଲେ, ଏହି ଗଛ ପତ୍ରରୁ ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ । ତେଣୁ ଗଛହିଁ ମଣିଷର ପରମ ମିତ୍ର ।

ରାମାୟଣରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଶକ୍ତିଭେଦ କଥା ସମସ୍ତେ ପଢ଼ିଥିବ । ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ମୃତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ 'ବିଶଲ୍ୟକରଣୀ' ବୃକ୍ଷଦ୍ୱାରା ବଞ୍ଚିଥିଲେ । ହନୁମାନ ଗଛଟିକୁ ଚିହ୍ନି ନପାରି ସମୁଦାୟ ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଧନ ପାହାଡ଼ଟିକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ବୋହି ନେଇଥିଲେ ।

ଜଙ୍ଗଲର ଆକର୍ଷଣ

ବୃକ୍ଷ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜୀବନରକ୍ଷା କରୁଛି । ଆମକୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଉଛି । ଅମ୍ଳଜାନ ବାଷ୍ପ ଦେଉଛି । ଦେହକୁ ବଳ ଦେଉଛି । ଘର କରିବା ପାଇଁ କାଠ ଦେଉଛି ।

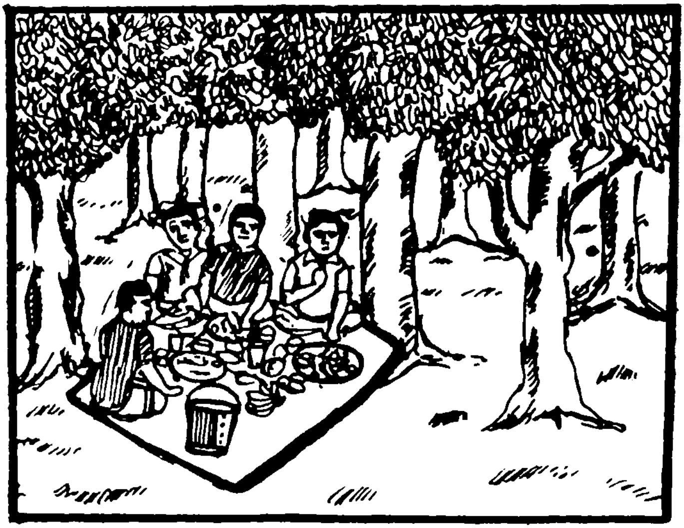
ତଥାପି ମଣିଷ ଆହୁରି ସୁଖ ଚାହେଁ । ସବୁ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାଣୀ । କାରଣ ଭଗବାନ ମଣିଷକୁ ଦେହ ସହିତ 'ମନ' ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଇ ମନ ଗୋଟିଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଜିନିଷ । କ୍ଷଣକ ଭିତରେ ମନ ପୃଥିବୀ ବୁଲିଆସେ ।

ମନରେ ବହୁତ ଭାବନା ହୁଏ । ମନୁଷ୍ୟ ନାନା ପ୍ରକାର ଆଶା ମନରେ କରେ । ଭବିଷ୍ୟତ ଚିନ୍ତା, ଏଇ ମନ ମଧ୍ୟରେ କରେ । ମନୁଷ୍ୟ ତାର ସମସ୍ତ ଅନୁଭୂତି ମନେ ଧରି ରଖେ । ତେଣୁ ମନୁଷ୍ୟ ଏ ଜଗତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ ।

ତେବେ ଏଇ ମନକୁ କିପରି ସତେଜ ରଖିବା ? ମନ ଭଲ ନ ରହିଲେ ଦେହ ଆଦୌ ଭଲ ରହିବ ନାହିଁ । ମନ ଭଲ ଥିଲେ ରୋଗ ଦୂରେଇ ଯିବ । ମନ ଭଲ ରହିବାକୁ ଭଗବାନ ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ମନରେ ଦୁଃଖ ଜାତ ହେଲେ, ଆମ୍ଭେମାନେ ସେଇ ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଁ । ତାହା ହେଲା ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ।

ଆମ ଭିତରେ ଅନେକ ଲୋକ ସହରରେ ବି ଥାନ୍ତି । ସେଠାରେ କଳକାରଖାନା ରହିଛି । ପୋଡ଼ା କୋଇଲା ବା ତେଲର ଗନ୍ଧ, ଧୂଆଁ, ଧୂଳି ସହରକୁ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର କରୁଛି । ସେଥିରେ ପୁଣି ଯାନ ବାହାନ ଲୋକ ଗହଳି, ଠେଲାପେଲା । ମନୁଷ୍ୟର ମନ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼େ ।

ମଣିଷ ସବୁବେଳେ ରହେଁ ତାର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରୁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ମୁକ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଭଗବାନ ଅନନ୍ତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆମ ଘରପାଖରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ରଖିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ତାହା ଉପଭୋଗ କରିବା ଉଚିତ ।

(ବଣଭୋଜି)

ଆମ ଘର ପାଖରେ ବଣ, ପାହାଡ଼, ନଦୀ, ସମୁଦ୍ର, ହ୍ରଦ ଆଦି ଅଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ।

ଘରଠାରୁ ଦୂରକୁ ଯାଇ ବଣଭୋଜୀ କରିବାକୁ ଆମକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଛୁଟୀ ହେଲେ ବଣ ପାହାଡ଼ରେ ଥିବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-କର ସ୍ଥାନକୁ ଯିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ମନ ସତେଜ ରହେ । ଘର ଛାଡ଼ି ବାହାରେ ବୁଲି ଆସିଲେ ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ । ଭଗ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଫେରି ଆସେ ।

ତେବେ ମଣିଷ ଏହି ବଣକୁ କାହିଁକି ଏତେ ଭଲପାଏ ? ଟିକେ ଛୁଟି ମିଳିଲେ ବଣ ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ? ତୋଟା ବା ବଗିଚାରେ ବସିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । କାହିଁକି ?

କାରଣ, ଏଇଭଳି ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି ପ୍ରଥମେ ବାସ କରୁଥିଲା । ଆଜିକୁ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ମନୁଷ୍ୟ ଚାଷ ଜାଣି ନଥିଲା । ବଣରେ ବୁଲି ଫଳ ମୂଳ ଖାଇ ବଞ୍ଚି ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ପୁରାତନ ପ୍ରସ୍ତର ଯୁଗର ମଣିଷ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏବେ ବି ଆମ ଦେଶରେ ବହୁତ ଲୋକ ବଣ ପାହାଡ଼ରେ ବାସ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ଆଦିବାସୀ ।

ଆମର ପୂର୍ବ ପୁରୁଷଗଣ ବଣ ମଣିଷ ଥିଲେ । ସେମାନେ ପର୍ବତ ଗୁହାରେ କିମ୍ବା ଗଛ ଉପରେ ଶୋଉଥିଲେ । ସେଇ ରକ୍ତ ଆମ ଦେହରେ ଖେଳୁଛି । ତେଣୁ ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ପ୍ରତି ଏବେବି ମଣିଷ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଛି । ଯେତେବେଳେ ଆମେ କୌଣସି ଜଙ୍ଗଲକୁ ବୁଲିଯାଉ, ତାହା ଆମକୁ ନିଜଘର ପରି

ଲାଗେ । ସତେ ଯିମିତ ଆମେ ପୁରୁଣା ବାସସ୍ଥଳୀକୁ ଫେରି ଆସିଛୁ । ତେଣୁ ବଣକୁ ବୁଲିଗଲେ ମନ ସତେଜ ହୁଏ । କାମ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହ ଆସେ ।

ମନୁଷ୍ୟର ବନ୍ୟ ପ୍ରକୃତି

ମଣିଷ ପ୍ରଥମେ ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ରହୁଥିଲା । ଚାରିଆଡ଼େ ବିପଦ ଥିଲା । ମଣିଷ ସେତେ ସତର୍କ ଥିଲେ ବି ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ଭୟ କରୁଥିଲା । ଆଜି ବି ଆମ ମନରେ କେତେକ ଜନ୍ମଗତ ଭୟ ଅଛି । ପ୍ରାଚୀନ ମଣିଷ ଅନ୍ଧାରକୁ ଭୟ କରୁଥିଲା । ସେତେବେଳେ ବିଜୁଳିବତୀ ନଥିଲା । ଲୋକମାନେ ଡିଆସିଲି କଣ ଜାଣି ନଥିଲେ । ଚାରିଆଡ଼େ କଟି କଟି ଅନ୍ଧାର । ରାତି ହେଲେ ଭୟଙ୍କର ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ପଦାକୁ ବାହାରୁଥିଲେ । ମଣିଷ ଭୟରେ ଗଛ ଉପରେ ଶୋଉଥିଲା । ତେଣୁ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନ୍ଧାରକୁ ଭୟ କରୁଛୁ ।

ପୂର୍ବେ ଆଦିମ ମାନବ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ କୁକୁର ପୋଷିଥିଲା । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ କୁକୁରକୁ ଗୃହ-ପାଳିତ ପଶୁ କରିଛୁ ।

ଆମର ପୂର୍ବପୁରୁଷଗଣ ଅରଣ୍ୟବାସୀ ଥିଲେ । ବନ୍ୟ ଜନ୍ତୁଙ୍କ ଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ କାଠନିଆଁ ଜାଳି ତା' ଚାରିପାଖରେ ବସୁଥିଲେ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆଜିମଧ୍ୟ ପରି-ବାରର ଲୋକେ ଚୂଲିକୁ ଘେରି ବସିଯାନ୍ତି । ଦେହକୁ ଉଷ୍ମ କରନ୍ତି । ମନକୁ ବିପଦ ମୁକ୍ତ କରନ୍ତି । ଆମ ଅଜାଣତରେ ଆମ ଭିତରେ ସେଇ ଆଦିମ ବନ୍ୟ ପ୍ରକୃତି ଆମକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଘରଚାରି ପାଖରେ ଫୁଲଗଛ ଲଗାଇବାକୁ ଭଲପାଉ । ଜାଗା ନଥିଲେ ଘରଭିତରେ କୁଣ୍ଡରେ ଫୁଲଗଛ ଲଗାଉ । ଫୁଲପ୍ରତି ଏହି ଆଗ୍ରହ ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ମନରେ ଥିଲା । ସେହି ଆଗ୍ରହ ଏବେବି ଅତୁଟ ଅଛି ।

ପିଲାମାନେ ଦୋଳି ଖେଳିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଗଛ ଚଢ଼ିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ପର୍ବତ ଶିଖରକୁ ଯିବାକୁ କୌତୂହଳ ହୁଏ । ଏସବୁ ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ମୃତି । ବଣ ପାହାଡ଼ର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆମକୁ ଆକର୍ଷଣ କରେ । ଏହି ଆନନ୍ଦ ଆଉ କେଉଁଠାରୁ ମିଳେ ନାହିଁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ କ୍ରମେ ଶିକ୍ଷିତ ହେଉଛୁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧୁଛୁ । ଆମର ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ ପଶୁ ଚମଡ଼ା ଓ ପଶୁ ଲୋମରେ ନିଜ ଦେହକୁ ଘୋଡ଼ାଉ ଥିଲେ । ଏବେ

ମଧ୍ୟ ପଶୁ ଲୋମର ପୋଷାକ ଭଲ ଭଲ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ ମୂଲ୍ୟବାନ । ମେଣ୍ଢା ଲୁମରୁ ତିଆରି

ଗରମ ପୋଷାକ ଏବେବି ଆମେ ପିନ୍ଧୁଛୁ । ଶୀତଦିନେ କମ୍ବଳ ଘୋଡ଼ାଇ ହେଉଛୁ । ସେହି ଆଦିମ ଯୁଗରୁ ଆମ ଦେହରେ ବନ୍ୟ ପ୍ରକୃତି ରହି ଆସିଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ରହୁନାହୁଁ । କିନ୍ତୁ କେତେକ ଜଙ୍ଗଲୀ ଅଭ୍ୟାସ ଆମ ଭିତରେ ରହିଛି । ତେଣୁ ଅରଣ୍ୟକୁ ବୁଲି ଗଲାବେଳେ ଆମ ମନରେ ଅପୂର୍ବ ଉତ୍ସାହ ଆସେ । ନୂତନ ଶକ୍ତି ପାଇଲାପରି ଲାଗେ । ମନରେ ସରସତା ଓ ଆନନ୍ଦ ଭରିଯାଏ ।

ଦେହ ଓ ମନ ସତେଜ ରଖିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଜଙ୍ଗଲ ବିନା ଆମେ ଦଣ୍ଡେ ହେଲେ ବଞ୍ଚି ପାରିବା ନାହିଁ ।

ଆମ ତପୋବନ

ପୁରାଣ ଯୁଗର କଥା । ସେତେବେଳେ ମୁନି ଋଷିମାନେ ବଣ ଭିତରେ ରହୁଥିଲେ । ତପସ୍ୟା କରୁଥିଲେ । ଆଶ୍ରମଟି ବୃକ୍ଷ, ଲତାଦ୍ୱାରା ସୁଶୋଭିତ ଥିଲା । ତାହାର ନାମ ଥିଲା ତପୋବନ ।

ସେହି ତପୋବନ ଶାନ୍ତି ଓ ସୁଖର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳ ଥିଲା । ସେଠାରେ ମୁନିକୁମାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଆସି ପାଠ ପଢୁଥିଲେ । ମୁନି କୁମାରୀଗଣ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଶ୍ରମର ତତ୍ତ୍ୱ ନେଉଥିଲେ । ଏହି ମୁନି ଋଷିମାନେ ଏପରି ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ରହି ବହୁ ଶାସ୍ତ୍ର ରଚନା କରି ଚିରଅମର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଆଶ୍ରମବାସୀଗଣ ଏହି ତପୋବନକୁ ସୁନ୍ଦର, ମନୋରମ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ଫଳ, ଫୁଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରି ଆଶ୍ରମର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ାଇ ଥିଲେ । ସନ୍ତାନପରି ସେଇ ଗଛଗୁଡ଼ିକର ଯତ୍ନ ନେଉଥିଲେ

ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଫୁଲର ମହକରେ ସୁବାସିତ ହେଉଥିଲା । ନାନା ପ୍ରକାର ରସାଳ ଫଳରେ ବନଭୂମି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ଆଶ୍ରମବାସୀ ସମସ୍ତେ ଫଳ ମୂଳ ଆହାର କରୁଥିଲେ । ଯଜ୍ଞ ପାଇଁ କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ । ଦୀପ ଜାଳିବା ପାଇଁ

ଫଳ ପାଉଥିଲେ । ତପୋବନରେ ସବୁ କିଛି ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ଜିନିଷ ପୂରି ରହିଥିଲା ।

ତେଣୁ ତପୋବନରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରିବା ଆଶ୍ରମ ବାସୀଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ତହିଁରୁ ସେମାନେ ନିଜର ଆବଶ୍ୟକ ଜିନିଷ ପାଉଥିଲେ । ନିଜର ବାସଭୂମି ଗୃହପାଖ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଗନ୍ତାଘର ହୋଇଥିଲା । ସେହି ନିର୍ମଳ ପରି-ବେଶରେ ସେମାନେ ସ୍ବସ୍ଥ ସବଳ ଓ ନିରୋଗୀ ଥିଲେ ।

ଛୋଟ ଛୋଟ ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ ସନ୍ତାନ ପରି ବଢ଼ାଇବାକୁ ଖୁବ ଭଲ ଲାଗେ । ମନର ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ଅଚିରେ ଲିଭିଯାଏ । ରାମାୟଣର ସୀତାବନବାସ କଥାଟି ସମସ୍ତେ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ।

ବାଲ୍ମୀକଙ୍କର ତପୋବନରେ ରହି ପତିବ୍ରତା ସୀତା ଏହି କଠୋର ଦଣ୍ଡକୁ ଭୂଲି ଯାଇଥିଲେ ।

ସୀତା ସେତେବେଳେ ଗର୍ଭବତୀ ଥିଲେ । ବାଲ୍ମୀକି ତାଙ୍କୁ ନିଜ କନ୍ୟାପରି ରଖି ବହୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଆଶ୍ରମ ତପୋବନରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗଛ ଲଗାଇ ତା ମୂଳରେ ପ୍ରତିଦିନ ଜଳଦାନ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ରହିବ । ଶିଶୁକୁ ଲାଳନ ପାଳନ କିପରି କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରି ହେବ । ଏହି ମର୍ମରେ ଭକ୍ତକବି 'ସୀତା ବନବାସ' ଛନ୍ଦ ରଚନା କରି-ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ପଦରେ ବାଲ୍ମୀକି ସୀତାଙ୍କୁ କହୁଛନ୍ତି—

"ନରେଖିବା ଆଗରୁ ତନୟ ମୁଖ
ଲଭିବୁ ତନୟର ପାଳନ ସୁଖ" ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମହେବା ପୂର୍ବରୁ ସତୀ ସୀତା ଶିଶୁପାଳନର ସମସ୍ତ ଗୁଣ ଶିଖିଥିବେ ।

ଯଥା ସମୟରେ ସୀତାଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ଲବକୁଶ ଯାଆଁଳା ପୁଅ ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସୀତା ଏହି ତପୋବନରେ ଛୋଟ ଶିଶୁ ଦୁଇଟିକୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦୁଇଟି ସୁନ୍ଦର ଗଛପରି ବଢ଼ାଇଥିଲେ ।

ସେହିପରି ଆଉ ଗୋଟିଏ ପୌରାଣିକ ଚରିତ୍ର 'ଶକୁନ୍ତଳା' । ମହର୍ଷି କଣ୍ୱ ନିଜ ଆଶ୍ରମରେ ଶକୁନ୍ତଳାକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇ-

ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଆଦର୍ଶରେ ଗଢ଼ା ଶକୁନ୍ତଳା ଆଶ୍ରମର ବୃକ୍ଷ-
ଲତାକୁ ଗଭୀର ସ୍ନେହରେ ବଢ଼ାଇଥିଲେ । ଗଛଗୁଡ଼ିକ
ମୂଳରେ ଜଳଦାନ କରିବା ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟହ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ।

ଶକୁନ୍ତଳା ଆଶ୍ରମ ଉଦ୍ୟାନରେ ଫୁଲ ଗଛରେ ପାଣି
ଢାଳୁଥିବା ବେଳେ ରାଜା ଦୁଷ୍ମନ୍ତଙ୍କୁ ଭେଟି ଥିଲେ । ଫୁଲ-
ଗଛ ଭିତରେ ଶକୁନ୍ତଳା ଠିକ୍ ଫୁଲଟିପରି ଦେଖା ହେଉ-
ଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦେଖାରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଖୁବ ଖୁସିହୋଇ
ଶକୁନ୍ତଳାଙ୍କୁ ସେହି ତପୋବନରେ ବିବାହ କରିଥିଲେ ।
ଆଶ୍ରମର ବୃକ୍ଷଲତାଗଣ ସତେ ଯେପରି ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ
ଶକୁନ୍ତଳାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଥିଲେ ।

ମଣିଷ ପ୍ରତି ବୃକ୍ଷଲତାଗଣ କେପରି ସହାନୁଭୂତିଶୀଳ
ତାହା ଏହି ତପୋବନରୁ ପ୍ରମାଣ ମିଳେ ।

ଜଙ୍ଗଲ କାଟିପକାଇବାର ବିପଦ

ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି । ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ଆମ ଘର । ଦିନ ଥିଲା, ଏଇ ଓଡ଼ିଶାରେ ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଘେରି ରହିଥିଲା । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଭୂଭାଗର ଶତକଡା ୩୮ ଭାଗ ଅଞ୍ଚଳ ବନଭୂମି ଥିଲା । ବହୁ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଏହି ଅରଣ୍ୟରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । କ୍ରମେ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । କାଠ କାଟି ସେମାନେ ନିଜ ଗୃହିଦା ମେଣ୍ଟାଇଲେ । ଗଛ ହାଣିବା ଯୋଗୁଁ ବନଭୂମି କ୍ରମଶଃ କମିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏବେ ହିସାବରୁ ଜଣାଯାଏ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଭୂଭାଗର ମାତ୍ର ୨୦ ଭାଗ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଙ୍ଗଲ ସୀମିତ ହେଲାଣି । କ୍ରମେ-କ୍ରମେ ଏହା ଆହୁରି ହ୍ରାସ ପାଉଛି । ମଣିଷ ଆଜି ନିଜ ସୁବିଧା ପାଇଁ ପାଗଳ । ନିଜର ଆବଶ୍ୟକ ପାଇଁ ଅବାଧରିତ ଭାବେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ବିନାନୁମତିରେ କାଠ କାଟୁଛି । ଚୋର କାଠ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ କାଠ ଚୋରି କରି ପ୍ରଚୁର ଲାଭବାନ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଆଦିବାସୀମାନେ ପୋଡ଼ୁ ଚାଷ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲସଫା କରୁଅଛନ୍ତି । କାଠବିକ୍ରୀ କରି ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ତା' ଛଡ଼ା ନୂତନ ଜନବସତି, ରାସ୍ତାଘାଟ ନିର୍ମାଣ, ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଜଙ୍ଗଲ ହଣା ହୋଇଯାଉଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏକ ଭୟାବହ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ।

ଲୋକମାନେ ଭବିଷ୍ୟତ ଚିନ୍ତା ନକରି ଗଛକାଟି ଚାଲିଅଛନ୍ତି । ଗଛ ନଥିବା ସ୍ଥାନ କ୍ରମେ ଉର୍ବର ଶକ୍ତି ହରାଉଛି । ମାଟି ଧୋଇ ହୋଇ ଯାଉଅଛି ।

ଗଛ ନଥିବା ସ୍ଥାନରେ ବର୍ଷା ହେବ ନାହିଁ । କାରଣ ଗଛ ଥିଲେ ଜଳବାୟୁ ଆର୍ଦ୍ର ରହେ ଓ ମେଘକୁ ଆକର୍ଷଣ

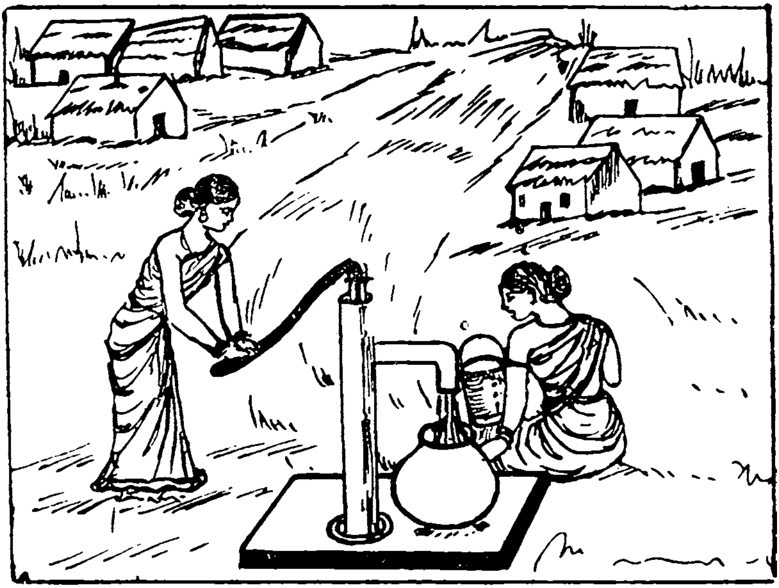

କରେ । ଗଛ ନଥିବା ସ୍ଥାନ କ୍ରମେ ମରୁଭୂମି ପାଲଟି ଯାଏ । କୂଅ, ନଦୀ, ହ୍ରଦ ମଧ୍ୟ ଶୁଖିଯାଏ । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଉଛି, ଜଙ୍ଗଲ ଲୋପ ହେଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି ବି ଲୋପ ହୋଇଯିବ ।

ଗଛ ଆମକୁ ଅନେକ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷାକରେ । ବନ୍ୟା, ବାତ୍ୟାର ପ୍ରକୋପକୁ ଗଛ ଅଟକାଇ ରଖେ । ପାଣି ଓ ପବନର ଶକ୍ତିକୁ ଅବରୋଧ କରି ମନୁଷ୍ୟକୁ ରକ୍ଷା କରେ ।

ଗଛ କାଟି ଦେଲେ ବାତ୍ୟା ଓ ବନ୍ୟାରେ ଘରଦ୍ୱାର ଭାଙ୍ଗି-ଯିବ । ଲୋକମାନେ ଆଶ୍ରୟ ହୀନ ହୋଇପଡ଼ିବେ । ବସିବା ପାଇଁ ଗଛ ମୂଳ ବି ମିଳିବ ନାହିଁ ।

ଶିଶୁଟି ଜନ୍ମ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମାଆ ବକ୍ଷରେ କ୍ଷୀର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ସିମିତ ମନୁଷ୍ୟ ବଞ୍ଚି ରହିବା ପାଇଁ ଈଶ୍ୱର ଏ ବୃକ୍ଷ ଲତାକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି । ବୃକ୍ଷ ନଥିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ଧାରଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ୱାସରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ଅମ୍ଳଜାନ ବାୟୁ କେବଳ ଗଛହିଁ ଦେଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ବୃକ୍ଷଲତା ଘେରା

ସ୍ଥାନରେ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ନିର୍ମଳ ବାୟୁ ଆମ ଦେହ ଭିତରକୁ ଯାଇ ରୋଗ ମୂଳକୁ ଦୂର କରେ ।

ମନୁଷ୍ୟର ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବାୟୁ ଯେପରି ଦରକାର, ସେହିପରି ଜଳ ମଧ୍ୟ ଦରକାର । ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୃକ୍ଷର ଭୂମିକା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଗଛ ମେଘ ଖଣ୍ଡରୁ ଜଳ ଶୋଷଣ କରି ନିଜ ପାଦ ଦେଶରେ ସାଇତି ରଖେ । ଆମେ ମାଟି ଖୋଳିଲେ ପାଣି ପାଉଁ । କୂପ ବା ନଳ କୂପରୁ ନିର୍ମଳ ଜଳ ବାହାରେ । ମରୁଭୂମିରେ ବା ଟାଙ୍ଗରା ଜାଗାରେ ଯେତେ ଖୋଳିଲେ ବି ପାଣି ମିଳେ ନାହିଁ ।

ଗୋଟିଏ ଗଛର ପରମାୟୁ ହାରାହାରି ପଚାଶ ବର୍ଷ । ଏହି ପଚାଶ ବର୍ଷ କାଳ ସେ କେବଳ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ କରି ଚାଲିଛି । ସେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବେ କରୁଛି । ନିଜ ଜୀବନ ବିନିମୟରେ ସେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନକୁ ରକ୍ଷା କରିଛି । ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷ ସମାଜର ଯେତିକି ସେବା କରେ ତାହା ହାରାହାରି ପନ୍ଦର ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସହ ସମାନ । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର କଥା ମଣିଷ ଏହି ଉପକାରୀ ବନ୍ଧୁଟିକୁ ଅନ୍ଧ ଭାବରେ ହାଣି ଯାଉଛି ।

ଜଙ୍ଗଲ କାଟିବା ଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତ ବିପଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ମଣିଷ ଜାତି ଘୋର ସଙ୍କଟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଆମ ସରକାର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚେତାବନୀ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଗଛ ନକାଟିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଛି ।

—

ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପ

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଶତକଡ଼ା ୮୦ ଭାଗ ଲୋକ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରନ୍ତି । ବନ ଥିଲା, ଗାଁ କଡ଼କୁ ଲାଗି ଜଙ୍ଗଲ ଢେର ରହିଥିଲା । ସେଠାରୁ ଲୋକମାନେ ଜାଳେଣି କାଠ ପାଉ-ଥିଲେ । ପ୍ରତିଦିନର ଆବଶ୍ୟକ କାଠ ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ । ତା'ଛଡ଼ା ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ସାମୟିକ ଭାବେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅରଣ୍ୟରୁ ହରିଡ଼ା, ବାହାଡ଼ା, ଅଁଳା, କେନ୍ଦୁପତ୍ର, ଶାଳପତ୍ର ତେନ୍ତୁଳି, ମହୁଲ, ପାଳୁଅ, ଝୁଣା, ମହୁ, ଶାଳ-ମଞ୍ଜି ଇତ୍ୟାଦି ବହୁ ଜିନିଷ ସଂଗ୍ରହ କରି ଲୋକେ ପେଟ ପୋଷନ୍ତି ।

କ୍ରମେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଲା । ଲୋକମାନେ ବିଶେଷତଃ ଜାଳେଣି କାଠ ପାଇଁ ଗଛ କାଟିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଆଜିକାଲି କେତେକ ଉନ୍ନତ ଚୁଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗ୍ୟାସ ବା ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟରେ ଚାଲୁଛି । ମାତ୍ର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସେ ସବୁ ଚୁଲି ପ୍ରଚଳନ ହୋଇନାହିଁ । ସେ ସବୁ ବ୍ୟୟ ସାପେକ୍ଷ । ଗୋବର, ଖତ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବାରୁ ଗୋବର ଗ୍ୟାସ ଚୁଲି ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଆଶାନୁରୂପ ନୁହେଁ ।

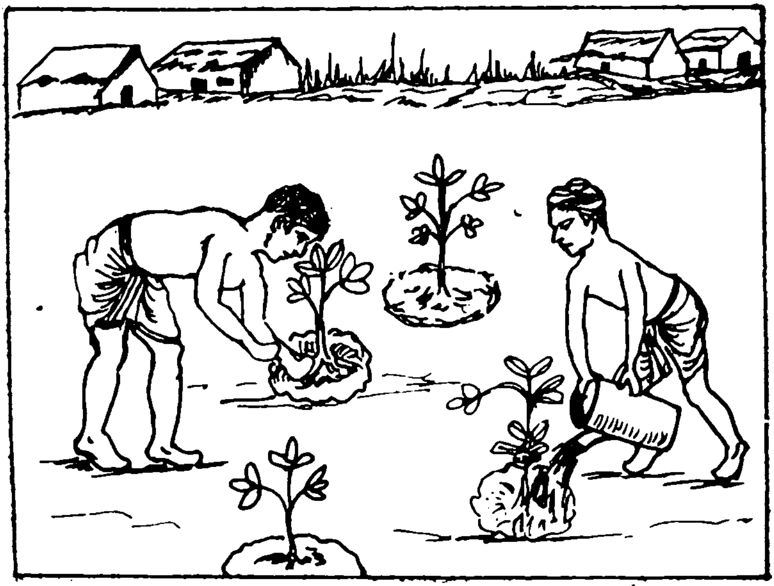
ଏବେ ଏକ ନୂତନ ଧରଣର ଚୂଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲ୍‌ଣି । ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଚୂଲି ଉତ୍ତାପ ପାଇବ । ଏହାକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚୂଲ୍ କୁହାଯାଏ । ଏହାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସାର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ହୋଇନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଏତେ ବିପୁଳ ସଂଖ୍ୟାର ଲୋକେ କିପରି ରାନ୍ଧିବେ ? ପେଟ ଗୋଟିଏ ଖଣ୍ଡକ ପାଇଁ ଏ ସଂସାରରେ ସବୁ ନାଟ ଲାଗିଛି । ସରକାର ଯେତେ ମନା କଲେ କି ମଣିଷ କଣ ମାନୁଛି ? ଆଇନ୍ ଭାଙ୍ଗି ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠ ଚୋରୀ କରୁଛି । ନିଜ ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଉଛି । ବନ ବିଭାଗରେ ଯେତେ କର୍ମଚାରୀ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସଂଖ୍ୟାରେ କମ । ତେଣୁ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବେ କାଠ କାଟିବା ଅପରାଧକୁ ରୋକି ହେଉନାହିଁ । ଜଙ୍ଗଲ ସବୁ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଲୋପ ପାଇବାକୁ ଲାଗିଲ୍‌ଣି । ଏହାର ପରିଣତି ଯେ କି ଭୟାବହ, ତାହା ସାଧାରଣ ଲୋକେ ବୁଝିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଗାଁ ଗଣ୍ଡା ନିକଟରେ ଯେଉଁ ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା ତାହା ଆଉ ନାହିଁ । ଲୋକମାନେ କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଏବେ ବହୁତ ଦୂରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଘର କରିବା ପାଇଁ ବା କୃଷି ଉପକରଣ ପାଇଁ କାଠ ନିକଟରେ ମିଳୁନାହିଁ । କାଠର ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ।

ତେଣୁ ଗାଁ ଗଣ୍ଡାକୁ ପୁଣି ଗଛ ଲତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଲୋକମାନେ ଦୈନନ୍ଦିନ ଚାହିଦା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ପାଖ ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠପାଇ ପାରିବେ । ଖାଦ୍ୟ ରାନ୍ଧି ପାରିବେ ।

ଏଥିପାଇଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଗାଁ ପାଖକୁ ଜଙ୍ଗଲ ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଗାଁ ମାନଙ୍କରେ ପଡ଼ିଆ, ରାସ୍ତାକଡ଼, ଅନାବାଦୀ ଜମି, ଉଜୁଡ଼ି ଯାଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ, ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ା, କ୍ଷେତ କଡ ଓ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ ଛୋଟ ବୋଟ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେବ । ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନୂତନ ଗଛ ଲଗାଇ ଉଦ୍ୟାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଛାତ୍ରମାନେ ଆଗ୍ରହୀ ହେବେ । ଏହାକୁ ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପ ବା ସାମାଜିକ ବନୀ-କରଣ କୁହାଯାଏ ।

ଏହି ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ସରକାର ସବୁ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ସରକାରୀ

ସାହାଯ୍ୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏହାର ସୁଯୋଗ ନେବା ଉଚିତ । ଏହା କଲେ କାଠ ଜାଳେଣି ମେଣ୍ଟିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ହେବ । ଲୋକ-ମାନେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ ଓ ନିରୋଗ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଏହି ସାମାଜିକ ବନ-ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବନ-ସେବକ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ୨୫୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାରାଗଛ ଯୋଗାଇ ଦେଇ ପାରିବେ । ଗ୍ରାମବାସୀ-ମାନେ ସଂଘବଦ୍ଧ ହୋଇ ଏହି ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିପଡ଼ିବା ଉଚିତ୍ ତାହାହେଲେ ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଯିବ ।

ଏହି ଜଙ୍ଗଲର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ନିଜେ ଦାୟିତ୍ୱ ନେବେ । ଏହି ଗାମ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକ ସେହି ଗ୍ରାମବାସୀମାନେହିଁ ହେବେ ।

ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ନିଜ ବାଡ଼ି ବଗିଚା ଅଛି, ସେମାନେ ସହଜରେ ନୂତନ ଗଛ ଲଗାଇ ପାରିବେ । ନିଜ ଜାଳେଣି ନିଜେ ମେଣ୍ଟାଇ ପାରିବେ । ଭୂମିହୀନ ଲୋକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସରକାର ଜଙ୍ଗଲ ଚାଷ କରିବାପାଇଁ ଥଇଥାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ମାଗଣାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚାରାଗଛ ବାଣ୍ଟୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଚାରାଗଛ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ପାଇଁ ଛୋଟ ଛୋଟ ନର୍ସରୀ ଗଠିତ ହୋଇଛି । ଲୋକମାନେ ସେଠାରୁ ଚାରାଗଛ ପାଇ ପାରିବେ । ଏଥିପାଇଁ

ଲୋକମାନେ ସରକାରଙ୍କ ବନବିଭାଗ ସହିତ ଯୋଗା-
ଯୋଗ କଲେ ସମସ୍ତ ସୁଫଳ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଙ୍ଗଲ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା
ଦେଖାଇ ପାରିବ, ସେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ 'ପ୍ରକୃତ ମିତ୍ର'
ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିବ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ୫ ହଜାର ଟଙ୍କା
ଅଟେ । ସେହିପରି ଭାରତ ସରକାର 'ଇନ୍ଦିରା ମିତ୍ର' ପୁରସ୍କାର
ମଧ୍ୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲ ରକ୍ଷାକରିବା ଓ ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ
ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ
ଓ ସୁଯୋଗ ଦିଆହେଉଛି ।

ଏହି ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ଲୋକମାନେ କାଠ ପାଇଁ ଆତ୍ମ-
ନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବେ । ସରକାରୀ ଜଙ୍ଗଲ ସବୁ ରକ୍ଷା ପାଇବ ।
ସବୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରାକୃତିକ ବିପଦରୁ ଦେଶ ରକ୍ଷା ପାଇବ ।
ସାଧାରଣ ଲୋକେ ସୁଖରେ ରହି ପାରିବେ ।

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ

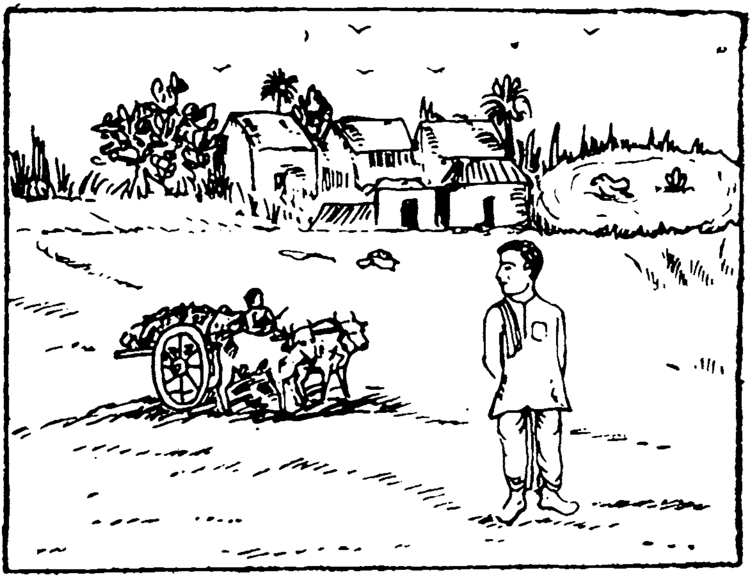
ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଦରିଦ୍ର । ଶିକ୍ଷିତ
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ବେକାର । ଖଟିଖିଆଙ୍କ ପାଇଁ
କାମ ଅଭାବ । ଏ ଅବସ୍ଥାକୁ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ସାମାଜିକ

ବନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଖୁବ୍ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ସମସ୍ତେ ମିଶି ଗ୍ରାମର ସମୂହ ଉନ୍ନତି କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମ-ନିର୍ଭର ଶୀଳ ହେବେ ।

ସାମାଜିକ ବନପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ ହେଲେ ଗ୍ରାମର ଅର୍ଥ ନୀତି ସୁଦୃଢ଼ ହେବ । ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ର ଓ ବାସଗୃହ ଯୋଗାଇ ପାରିବ । ଲୋକମାନେ କାମ କରି ମଜୁରୀ ପାଇବେ । ସାମାଜିକ ବନୀକରଣରେ ଗାତ ଖୋଳିବା, ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରିବା, ଘେର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ଜଙ୍ଗଲ ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ବିକ୍ରୀ କରିବା ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ନିଯୁକ୍ତି ମିଳିପାରିବ ।

କୁଟୀର ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆଉ ଏକ ଅବଦାନ । ବିଡ଼ି ତିଆରି ପାଇଁ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ଖେଳନା ପାଇଁ ଗିମିଳିକାଠ, ତେଲ ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ମହୁଆ, କାଜୁ, ନିମ୍ବ, କରଞ୍ଜ, ଇଉକାଲିପଟସ ଇତ୍ୟାଦି ଗଛ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଚୁର ମିଳିପାରିବ । ତାହା ଛଡ଼ା ବାଉଁଶ ଗଛର ଉପକାରୀତା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣା । ଏବେ ସବୁ ପ୍ରକାର କାଗଜ ବାଉଁଶ ଓ ଘାସରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ତେଣୁ ବାଉଁଶ ଓ ଘାସଚାଷ ଖୁବ୍ ଅର୍ଥ କରି ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

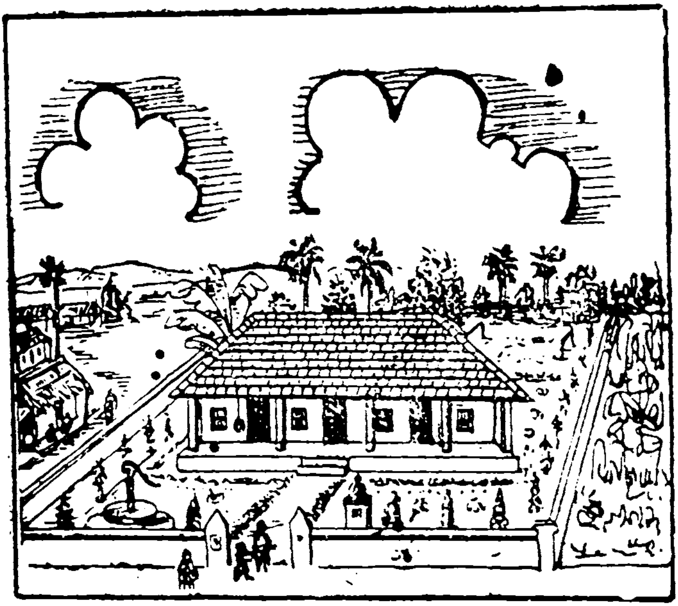
ଲୋକମାନେ ଏହି ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କଲେ ସେମାନଙ୍କର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂର ହୋଇ ଯିବ । ଗାଁ ଗଣ୍ଡାର ରୂପ ବଦଳିଯିବ । ଲୋକମାନେ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ଭାବରେ ବସବାସ କରିବେ ।

ଲୋକମାନେ ଭଲରେ ରହିଲେ, ଗାଁକୁ ଲୋକମାନେ ଫେରି ଆସିବେ । ସହର ପ୍ରତି ଅଯଥା ମୋହ କଟିଯିବ । ଶିକ୍ଷିତ ବେକାର ମାନେ ଗାଁରେ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇ ଆନନ୍ଦରେ ରହିବେ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନ ମଧୁମୟ ହେବ ।

ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁଠି ପାଠ ପଢୁଛୁ, ତାହା ଆମ୍ଭର ବିଦ୍ୟାଳୟ । ସେଠାକୁ ଯାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଠାରୁ ବିଦ୍ୟାଲାଭ କରୁଛୁ । ତାହାବ୍ୟତୀତ ଆହୁରି ଅନେକ ଭଲକଥା

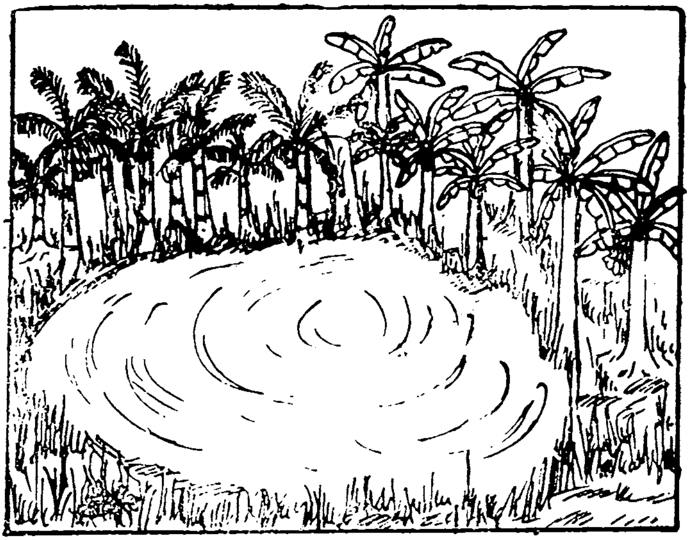
ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଶିକ୍ଷା କରୁଛୁ । ତେଣୁ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସରସ ସୁନ୍ଦର କରି ଗଢିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତାହାହେଲେ ଏହା ଗୋଟିଏ ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରିଣତ ହେବ ।

ସଫାସୁତୁରା ରହିବା ଗୋଟିଏ ଭଲ ଗୁଣ । ସଫା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ପଢ଼ିଲେ ପାଠ ମନେରହେ । ନିଜକୁ ସଫା ସୁତୁରା ରଖିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ମଧ୍ୟ ସଫା ସୁତୁରା ରଖିବା । ସ୍କୁଲ ଆଗରେ ଫୁଲଗଛ ଲଗାଇବା । ସ୍କୁଲ ପୋଖରୀ ତୀର ପାଖରେ ନଡ଼ିଆ ଗଛ, କଦଳୀ ଗଛ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫଳଗଛ ଲଗାଇ ସ୍ଥାନଟିକୁ ସୁନ୍ଦର କରିବା । ତାହାଛଡ଼ା ପରିବା ଚାଷ କରି ଆମ ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଦୂର କରିବା । ସ୍କୁଲ ଶେଷ ହେଲେ ଏହି ବଗିଚାରେ କାମ କରିବା । ତାହାହେଲେ ଦେହ ସୁସ୍ଥ ହେବ । ମନ ଆନନ୍ଦରେ ଭରି ଉଠିବ । ଗଛ ଯେତେବେଳେ ଫୁଲ ଓ ଫଳରେ ଭରିଯିବ. ସେତେବେଳେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଖୁସିର ସୀମା ରହିବ ନାହିଁ ।

ଯେତେବେଳେ ପରିଦର୍ଶକଗଣ ଆମ ସ୍କୁଲକୁ ଆସିବେ ସେମାନେ ଆମ୍ଭ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତିଥିଙ୍କୁ ନାନା ଜାତିର ଫଳ ଓ ଫୁଲ ଉପହାର ଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ।

ବିଦ୍ୟାଳୟ ତୀର ପାଖରେ ଗଛ ଲଗାଇ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର କରିବା । ଫୁଲର ମହକରେ ଚାରିଆଡ଼ ସୁବାସିତ ହେବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ନିର୍ମଳ ବାୟୁ ସେବନ କରି ଦେହକୁ

ସୁସ୍ଥ ରଖିବା । ଗଛ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପରମ ମିତ୍ର । ସେ ରହିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ରହିବା । ଗଛ ନ ଥିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ

ରୋଗରେ ପଡ଼ିବା । ତେଣୁ ସ୍କୁଲ ଘର ପାଖରେ ଓ ପୋଖରୀ ଘର ପାଖରେ ନାନା ଜାତର ଗଛ ଲଗାଇ ପରିବେଶକୁ ସୁନ୍ଦର ରଖିବା ।

ଗଛରେ ଫଳଟିଏ ପାଚିଲେ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ପୂରି ଉଠିବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ତାହା ଖାଇ ତୃପ୍ତି ଅନୁଭବ କରିବା । ଅଧିକ ଫଳ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲେ, ତାହା ବଜାରରେ ବିକ୍ରୀ ହୋଇପାରିବ । ସେହି ଧନରେ ସ୍କୁଲ ଘରର ଉନ୍ନତି କରିବା ।

ପାଠ ପଢିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରକୃତି ସହିତ ମିତ୍ରତା କରିବା । ଗଛ ଲତାକୁ ଭଲ ପାଇବା । ଗଛ ମୂଳରେ ପାଣିଦେଇ ତାହାକୁ ବଢ଼ାଇବା । ତାକୁ କାଟିବା ନାହିଁ କି ନଷ୍ଟ କରିବା ନାହିଁ ।

ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବାସ କରୁଥିବା ଘର ଚାରି ପାଖକୁ ଗଛ ଲତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା । ବଡ଼ହେଲେ ଏହି ବାଡ଼ ବଗିଚାରୁ ଫଳ ଓ ପରିବା ଆମଦାନୀ କରିବା । ତାଟକା ଫଳ ଓ ପରିବା ଆମ୍ଭ ଶରୀରକୁ ହିତକର ।

ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଗଛକୁ ଭଲ ପାଇଲେ, ବଡ଼ ଦିନକୁ ଏହି ଗଛ ଆମ୍ଭର ବହୁତ ଉପକାର କରିବ । କାମ କରିବାକୁ ଶକ୍ତି ଓ ଉତ୍ସାହ ଯୋଗାଇ ଦେବ । ରାନ୍ଧିବା ପାଇଁ କାଠ ଯୋଗାଇ ଦେବ । ଗଛ ପରି ପରମ ମିତ୍ର ଏ ସଂସାରରେ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ।

* * *

Published in Oriya language by
Orissa Jagannath Company, Cuttack-753002
Price Rs 6·00